

Jasieniec – gmina kwitnącej wiśni i... ciekawej architektury

---

autor: Anna Perzyńska

Gmina Jasieniec leży w południowo-wschodniej części powiatu grójeckiego, a jednocześnie w centralnej części województwa mazowieckiego. Zalicza się ona do grójeckiego rejonu sadowniczego i z tego powodu często jest nazywana „gminą kwitnących jabłoni i wiśni”. Na walory tej niezwykle malowniczej miejscowości składają się obiekty historyczne i zabytkowe oraz liczne obiekty sakralne.

Pierwsze ślady osadnictwa na tym terenie sięgają schyłku epoki brązu (800–500 lat p.n.e.), ich pozostałości znaleziono w dzisiejszej wsi Gośniewice nad rzeką Kraską. Pierwsze informacje o Jasieńcu pochodzą z połowy XIV wieku.

Jeden z ważniejszych zabytków to Kościół parafialny pod wezwaniem Świętego Rocha. W historii parafii jest wymieniana data jego powstania – 1208 rok. Kiedyś była to modrzewiowa świątynia, ufundowana prawdopodobnie w XII wieku. Obecny kościół został zbudowany w latach 1740–1747 przez kasztelana ciechanowskiego Władysława Grzegorzewskiego według projektu wybitnego architekta Jakuba Fontany. Warto nadmienić, że po wstąpieniu Stanisława Augusta Poniatowskiego na tron Jakub Fontana został mianowany pierwszym architektem króla, a do jego zleceń należało rozwiązanie najpoważniejszych zadań artystycznych dotyczących zamku oraz innych ważnych budowli państwowych. Wtedy to narodził się nowy styl w architekturze – klasycyzm. W projektach Fontany są widoczne wpływy saskiego baroku, francuskiego rokoka i wczesnego klasycyzmu. Jakub Fontana zaprojektował między innymi Collegium Nobilium w Warszawie przy ulicy Miodowej, fasadę kościoła Świętego Krzyża przy Krakowskim Przedmieściu czy kościół bernardyński w Górze Kalwarii. Pracował także na Zamku Królewskim w Warszawie.

Wspomniana świątynia, również jego projektu, jest trójnawowa, z galeriami nad nawami, z prezbiterium, nawą poprzeczną i chórem muzycznym. Ołtarz główny zbudowano z czarnego marmuru, umieszczono w nim obraz przedstawiający scenę Zesłania Ducha Świętego. Dzieło to prezentuje Marię w otoczeniu apostołów, obok widać w bieli figury patronów Polski: świętego Stanisława Biskupa i świętego Wojciecha. W nawach bocznych mieszczą się płytkie kaplice z ołtarzami.

W świątyni znajdują się również: wizerunek patrona kościoła, późnogotycki krucyfiks i XVII-wieczny obraz Matki Bożej Bolesnej. Inne dzieło: Pokłon Trzech Króli, pędzla twórcy wywodzącego się ze szkoły niderlandzkiej (prawdopodobnie z 1530 roku), jest obecnie w Muzeum Narodowym w Warszawie.

Późnobarokowej chrzcielnicy i konfesjonałom oraz klasycystycznemu prospektowi organowemu dodaje splendoru przepiękna ambona z figurą Michała Archanioła. Zachował się również portret fundatora z około 1735 roku oraz dwa konfesjonały z 1772 roku. Przed kościołem na cokole stoi posąg świętego Rocha z 1737 roku. Warto także zwrócić uwagę na tablicę dotyczącą historii tych terenów.

Na obszarze gminy możemy znaleźć ślady powstania styczniowego. 18 maja 1863 roku w Gołębiowie oddział powstańczy majora Władysława Grabowskiego stoczył bitwę z regularnym wojskiem carskim dowodzonym przez generała Mikołaja Meller-Zakomelskiego. W bitwie zginęło ponad 30 powstańców, a 180 dostało się do niewoli.

Godny wspomnienia jest także tutejszy pejzaż, na terenie gminy zarejestrowano osiem pomników

przyrody. Na szczególną uwagę zasługuje ciekawy zespół przyrodniczy położony w obrębie rzeki Kraski, na granicy dwóch wsi: Jasieniec i Warpęsy. W jego skład wchodzi: dwa parki podworskie, las ze stawami położony przy parku w Jasieńcu, zespół trzech stawów w Jasieńcu, zespół stawów i zalesień otaczający dwór w Warpęsach oraz rozległe łąki w dolinie rzeki Kraski.

Oprócz wspaniałej przyrody, która niewątpliwie dostarcza wrażeń estetycznych i może cieszyć oko turysty, ta urocza miejscowość ma także swoje życie kulturalne – odbywają się tu spotkania i wystawy, a także koncerty. Miejsce to, a konkretnie XVIII-wieczny kościół pod wezwaniem Świętego Rocha, dołączyło do szlaku Mazowsza w Koronie – cyklu koncertów muzyki klasycznej w zabytkach architektury Mazowsza, którego Jasieniec stanowi przystanek niewątpliwie godny zainteresowania. 11 września usłyszeliśmy tu koncert pod poetyckim tytułem „Muzykowanie wobec aniołów” w wykonaniu Varsovia Brass Quintet.

Z pewnością warto wybrać się w muzyczno-estetyczną podróż do Jasieńca.